

Boele - nieuws

MAANDBLAD VOOR HET PERSONEEL

N.V. BOELE'S SCHEEPSWERVEN EN MACHINEFABRIEK - BOLNES

DE MACHINEBOUW VII

Van een proefvaart die eindigde in de mist

Het valt niet mee iets te schrijven in klein bestek als er stof te over is, maar we zullen toch trachten een indruk te geven van de proefvaart van het m.s. „Straat Johore”.

Zaterdag 30 november

Eindelijk was het dan zover, dat de Johore $\pm$ 12.15 uur, geassisteerd door drie sleepboten, van onze werf naar Rotterdam vertrok.

Eerst voeren wij door de Koningsbrug naar de Waalhaven voor het kompassen, dat wil zeggen: het controleren van eventuele afwijkingen van het kompas. We kwamen tegen een boei te liggen en draaiden daaromheen gelijk de spoetnik om de aarde (maar niet zo snel). Hiermede was ongeveer anderhalf uur gemoeid en om half vier lagen we op onze voorlopige rustplaats aan de Lloydkade.

Maandag 2 december

Deze dag werd alles nog eens extra gecontroleerd om gereed te zijn wanneer de telegraaf „Vooruit” commandeert.

Dinsdag 3 december

Het is ongeveer 8.30 uur en we zien de genodigden bij de controle de benodigde paperassen in ontvangst nemen en aan boord komen. De autoriteiten, meestal in witte overalls, komen in de motorkamer en weldra wordt dan het sein van vertrek gegeven, om 9.00 uur. Sleepboten helpen ons weer van de kade af en varen een eind met ons mee. Zij, die vrij van wacht zijn, kunnen nog even een blik werpen op de kade en zien daar nog de hartverscheurende taferelen die zich

daar afspelen. Ditmaal niet meer dan 't zakdoekgewuif van een enkeling (die denkt opgeruimd staat netjes).

Inmiddels hebben de sleepboten losgemaakt en varen we moederziel alleen naar de grote zee. Vandaag is het de korte reis voor genodigden en af en toe ziet men zo'n waaghals met zijn goeie kloffie door de motorkamer manoeuvreren. Wie manoeuvreert weet ik niet, want ik hoor alleen een angstig „hallo jongens”.

Zo varen wij langs Schiedam, Vlaardingen, Maassluis naar Hoek van Holland.

Het noodverlichtingsaggregaat, het woord zegt het al, is het eerste aggregaat, dat voor de examencommandant moet verschijnen. Als de centrale in de „vetkuil” uitvalt, schakelt deze zich automatisch in, zodat er toch, zij het schaars, verlichting is.

Om $\pm$ 11 uur is het zwemvestenparade en sloepenindeling. We passeren Hoek van Holland en even later komen we stil te liggen voor het beproeven van de ankerlier. Om kwart over twee stuurproeven voor Scheepvaart Inspectie en Bureau Veritas, handsturen enz. U zult begrijpen, dat het roer normaal door oliedruk wordt bewogen en de overbrenging van de beweging van het stuurwiel op de brug eveneens.

Om kwart over drie varen we Hoek van Holland weer binnen om tegen 4 uur de eerste gasten te Maassluis te laten debarkeren.

Een uurtje later varen we weer via de Hoek naar buiten. De hoofdmotor blijft op dieselolie draaien met 100 omwentelingen per minuut. Om kwart over vijf gaat de zeeloods van boord en varen we met eigen personeel verder.

Om 8 uur komen we ten anker om de noodblower in gereedheid te brengen en varen we gedurende korte tijd met dit apparaat.

Dan worden de noodverlichting en de normaal in bedrijf zijnde verlichting gecontroleerd. Om half tien komen we weer ten anker, de noodblower wordt buiten werking gesteld en de Turbo-compressoren ingeschakeld. Het anker gaat weer op en met 108 omwentelingen per minuut gaan we op deze late avond verder de nacht in.

De eerste proefdag is ten einde.

Woensdag 4 december

Om 6 uur wordt het aantal omwentelingen opgevoerd tot 105. Om 7 uur komt de zeeloods aan boord in het oostgat en varen we naar Vlissingen, waar de Koninklijke Marine aan boord komt voor het demagnetiseren. Het is een behoorlijk eentonig werk, maar ook daar komt een einde aan. De Marineklanten gaan dan weer van boord en we varen weer naar de Noordzee om de loods te laten vertrekken. Omstreeks 1 uur komen de machinisten om hun kunsten te vertonen in het manoeuvreren. Vergrendeling van de telegraaf wordt gecontroleerd en evenzo de oliebeveiliging. Dan breekt er weer een drukke tijd aan. De hoofdmotor moet draaien op zware brandstof, u weet wel, die smerige dikke zwarte stroopbende. Ze wordt geleid

Vakantie 1958

In overleg met de Ondernemingsraad is de vakantie voor 1958 als volgt vastgesteld:

aaneengesloten vakantie vanaf zaterdag

19 juli t/m woensdag 30 juli	10 dagen
reisdag (datum nader vast te stellen)	1 dag
zaterdag 27 december	½ dag
woensdagmiddag 31 december	½ dag
vrije snipperdagen	3 dagen

15 dagen

Zij, die door bepaalde omstandigheden de aaneengesloten vakantie anders willen regelen, dienen dit per verlofbon aan te vragen vóór 1 mei 1958.

door heaters en voorgewarmd tot $\pm 100^\circ\text{C}$. met hulp van stoom uit de Cochran-ketel.

Dan krijgen we controle op gyrokompass automatische stuurinrichting, airconditioning, alarminstallatie, telefoons en stroomafnemers.

Indicateurproeven worden genomen en het aantal omwentelingen wordt opgevoerd tot 114. We varen nu 17 à 18 mijl, wat een behoorlijke snelheid is.

Als we de nacht ingaan, die naar wij hoopten ons steeds dichterbij huis zou brengen, wordt het aantal toeren verminderd, totdat we stilliggen en ten anker komen.

(MIST!!)

Donderdag 5 december

Onze grote verraderlijke vijand. Misschien kunnen we toch op tijd thuis zijn, maar uur na uur verloopt en geen verandering. Het wordt dag en het blijft mistig. De stemming daalt tot nulpunt. Dat kon weleens geen St.-Nicolaasfeest worden thuis.

Een aardig intermezzo had plaats, toen warempel de bisschop in hoogst eigen persoon zich bij ons in de Salon vertoonde, grijs en vuil van de mist. We hebben maar niet gevraagd waar hij zo gauw vandaan kwam, want we zagen, dat hij gebogen liep onder een zware last. Diverse deelnemers aan deze tocht werden bedacht door Zijne Eerwaarde Excellentie. De meesten hadden er een rijmpje bij, dat op een nette manier vaak tot strekking had: „Wie de schoen past... valt niet ver van de boom”. En ook wij, die behoren tot het wagenpark van de Motorkamer, worden niet vergeten. 's Middags volgt er nog een extra pakje sigaretten (vermoedelijk om het leed te verzachten). Zo gaan we ook de volgende nacht in.

Vrijdag 6 december

Opeens komt er verandering in het weer, de mist trekt op. Het begint helderder te worden, maar er wordt nog niet gevaren. Eén was er bij die de toekomst donker inszag. Hij schreef nog gauw een brief om deze met de „postboot” mee te geven. Naar we gehoord hebben, is deze nog steeds niet aan het ouderlijk huis bezorgd.

Op het kampanjedek was de Chinese bemanning druk in touw om vis te verschalken, wat behoorlijk gelukte. We zagen ook een onzer die een haakje aan een rol — ik zou haast zeggen simonsgaren — bond en daarmee zijn kunsten probeerde. De visjes waren echter niet zo achterlijk om in zo'n ordinair imitatie vistuig te bijten.

Om ongeveer 5 uur zagen we de loods aan boord komen. In de machinekamer werd alles in gereedheid gebracht voor het, naar wij hoopten, spoedige vertrek, wat dan ook werkelijk plaats vond.

Om 6.30 uur bevonden we ons dan eindelijk weer bij de Holland-Amerika Lijn, verheugd en blij. Een behoorlijke domper krijgen we, als we eerst om ± 1 uur 's nachts door de Koningsbrug varen.

Om ± 1.30 uur lagen we weer bij onze fabriek voor de wal en mochten naar huis. De proefvaart was achter de rug. Zaterdagmorgen, lekker uitslapen, en dan maar afwachten wat de klachten zullen zijn.

J. HEUKELS

Opmerking Redactie: Wij danken de heer Heukels hartelijk voor het uitvoerige verslag, dat hij van deze proefvaart heeft gemaakt. De redactie houdt zich aanbevolen.

Mede namens mijn vrouw betuig ik hierbij mijn hartelijke dank en wel in het bijzonder aan de directie, voor de zozeer door ons gewaardeerde belangstelling bij mijn afscheid op 30 december jl. ondervonden.

J. DE JONG

Aan allen die op mijn afscheidsreceptie op 30 december 1957 van hun belangstelling blijk gaven, in het bijzonder de directie, betuigen zowel mijn echtgenote als ik zelf onze dank. Het was voor ons een onvergetelijke belevenis.

P. J. VAN DIJK

Mede namens mijn echtgenote betuig ik mijn dank speciaal aan de directie, voor de bewijzen van waardering en belangstelling, bij mijn afscheid op 30 december jl. ondervonden.

H. A. HOFLAND

Huurcompensatie bij ziekte of ongeval, de A.O.W. en de Z.W.

Het blijkt, dat nog niet een ieder begrijpt, hoe het met de huurcompensatie gaat bij ziekte of ongeval.

In de eerste plaats is de huurcompensatie loon. Deze compensatie wordt niet in een aantal centen per uur betaald, maar in een bedrag van f 2,60 per week (bij 48 uren werken).

Het loon waarover de uitkeringen bij ziekte of ongeval wordt berekend, bestaat dus uit uurloon, tarief en huurcompensatie.

Voorbeeld:

Het uurloon van A bedraagt f 1,20; gemiddeld heeft hij een tarief verdiend van 35 %.

Het weekloon wordt dan als volgt berekend:

48 x f 1,20	=	f 57,60
tariefloon	=	„ 20,16
huurbijslag	=	„ 2,60
		<hr/>
		f 80,36

f 80,36 is dus het weekloon waarnaar de uitkering wordt vastgesteld. Hiervan ontvangt men 94 %. Een wachttijd van $8\frac{1}{4}$ uur wordt steeds in aanmerking genomen.

Daar men over deze wachttijd geen loon ontvangt, ontvangt men hierover ook **geen huurcompensatie**. Zoals bekend mag worden verondersteld, wordt wekelijks op het loon 12 % premie voor diverse sociale verzekeringen ingehouden.

Hierbij is inbegrepen 6.6 % voor de Algemene Ouderdomswet. Gelijk als met de loonbelasting het geval is, wordt na elk half jaar aan de hand van een tabel het zuivere bedrag vastgesteld, dat men voor deze ouderdomsverzekering te betalen heeft.

In de meeste gevallen is na herberekening over het eerste halfjaar van 1957 een bedrag terugbetaald (uitbetaling van 13 december 1957).

Echter is per 1 januari 1958 de ziekenfondspremie verhoogd en wel van 4.2 % gebracht op 4.4 %. Het werknemersaandeel hierin (de helft) is dus van 2.1 tot 2.2 % verhoogd.

In het totale percentage van 12 % is echter geen verandering gebracht.

Over 1958 zal datgene wat te veel betaald is aan A.O.W. premie, verrekend kunnen worden met het aldus te weinig betaalde aan ziekwetpremie.

Het uiteindelijk vast te stellen te veel of te weinig betaalde wordt dan wederom per half jaar verrekend.

De ondernemingsraad

Door het vertrek per 29 november van A. J. P. Peduzzi is, ingevolge artikel 14 van het reglement voor de ondernemingsraad, de opengevallen plaats voor groep 12 Magazijn- en onderhoudspersoneel ingenomen door de plaatsvervanger W. Gerritse. Gedurende de ziekte van B. Hagoort, secretaris der kleine commissie, zal deze functie waargenomen worden door D. Kooyman.

Kleuren in ons huis

Laten we eens een kijkje nemen in een modern huisgezin. Tien tegen één treft u zowel op het houtwerk (deuren, kozijnen etc.), als op de muren moderne, vrolijke kleuren aan. In een op het noorden gelegen kamer bijv. zal men warme tinten gebruiken. Hiervoor komen in aanmerking rood en van rood afgeleide kleuren, die zorgen voor een opgewekte sfeer in de vaak — door de ligging — koud aandoende kamers. In de kamers op het zuiden gebruikt de moderne mens veel koele kleuren (o.a. blauw), die de invloed van het zonlicht enigszins dempen en daardoor voor een geheel eigen sfeer zorgen.

Ja, het kan niet worden ontkend, dat de moderne mens de kleur heeft ontdekt. Het beige, bruin en groen van het houtwerk is vervangen door lichte tinten. De rode bloemen op het donkere behang hebben opvolgers gekregen in de vorm van lichte muurverf, die tegen wassen bestand is (ideaal in gezinnen met kleine kinderen) en die ook niet verkleurt. Het gevolg is, dat het moderne huisgezin in een ruimte woont, die een vrolijke indruk maakt, hetgeen bovendien wordt onderstreept door de kleurige bekleding van het meubilair. Er is over de kleurgeving van het huis heel wat te vertellen. In het boekje „Knap het op met kleur”, dat een volledige gebruiksaanwijzing geeft, voor het schilderen, is er o.a. een apart hoofdstuk aan gewijd, want men dient niet alleen rekening te houden met de ligging van de vertrekken t.o.v. windstreken. Neen, men kan de kleuren bovendien ook aanpassen aan de vertrekken zelf en aan de persoonlijkheid van degenen, die er in moeten verblijven. Zo zal men in een kamer voor een meisje geen harde kleuren gebruiken. In zo'n vertrek passen zachte pasteltinten en vooral... wit. Kijk maar eens, hoe de gipsen lijst van een oude spiegel wordt getransformeerd tot een wondermooie omraming voor het weerkaatste beeld, simpel en alleen door deze lijst wit te schilderen. Een oude medaillonstoel bijv., wordt een gewaardeerd meubelstuk als men hem wit, gebroken wit of lichtgrijs schildert. Voor weinig geld kan men op deze manier een meisjeskamer inrichten, waarop uw dochter — en terecht — trots is.

Een jongenskamer zullen we met andere kleuren schilderen. Hier mag de deur gerust in een accentkleur worden geschilderd, mits we de wanden rustig houden. Heel mooi is een grijze muur met een rode deur, die wordt begrensd door een witte deurlijst. Alleen: we moeten niet te veel kleuren gebruiken. Dat is ten eerste duur en in de tweede plaats kan het verwarring wekken.

Dit geldt ook voor woonruimte. Probeer hier eens de muur, waarop het meeste licht valt, te schilderen in heel licht groen. Uw meubilair zal hier schitterend tegen uitkomen. Schilder vervolgens de wand, waarin zich de ramen bevinden, heel licht grijs — of beter nog — gebroken wit. De beide overige wanden kunt u lichtgrijs maken, terwijl de plinten wit worden. Schilder dan in deze kamer een deur, die u een opvallende kleur geeft. In het algemeen zal dat de toegangsdeur zijn, zodat gasten a.h.w. vanzelf zien, door welke deur zij het vertrek moeten verlaten. Andere deuren — zoals kastdeuren — schildert u in de kleur van de muur, waardoor zij minder opvallen. Door zelf met kleuren te werken, maakt u uw huis luchtiger, groter en rustiger.

Wat zegt u? Durft u het niet aan om zelf de kleuren voor uw huis te bepalen? Geen nood. Uw Flexa-dealer zal graag bij u thuis komen voor het geven van een kleurenadvies, waarbij hij rekening kan houden met alle factoren, die zich kunnen voordoen. En anders

vraagt u het boekje „Knap het op met kleur” aan. Daarin vindt u alle aanwijzingen, die het ook u mogelijk maken, zelf het interieur van uw huis op kleurrijke wijze te veranderen.

Als u de resultaten ziet, dan zult ook u — evenals vele duizenden andere Nederlanders — tevreden zijn. Vooral voor uw vrouw, die minder moeite behoeft te doen om een fris, modern geschilderd huis schoon te houden.

Dat alleen al maakt het voor u de moeite waard eens ernstig te overwegen, uw huis met kleur te bewerken!

HANS VERMEILEN Jr.

N.B. Het boekje „Knap het op met kleur” kunt u o.a. gratis aanvragen bij Sikkens-Tjallema, winkelservice, Rijksstraatweg, Sassenheim.

„VOL AANDACHT”.

De 2de prijs in de fotowedstrijd 1957. Inz. P. Kranendonk.

Het Sint Nicolaasfeest

Zaterdag mocht ik naar het Sinterklaasfeest van Boele, mijn broertje en ik en m'n vader mocht ook komen. Dat was niet de eerste keer, dat ik Sint heb gezien dit jaar. De eerste keer was op de televisie bij Joke. Heel mooi. Toen in IJsselmonde. Ik was op de fiets en had mijn vader voorop zitten. Hij kon er niet door en toen ik langs hem keek zag ik Sinterklaas op een jeep. Wij reden er achter aan en we kwamen langs een winkel waar ik Sinterklaas ook achter de ruit zag, die naar ons keek en hij zat ook op die jeep! Alle kinderen riepen „huh” en wezen naar de winkel. Raar om tegen Sint huh te roepen.

Woensdag kwam hij op mijn school. Ik zit in de hoogste klas, want wij zijn vijf jaar.

Hij was in de war met onze namen, maar dat is iedereen. Alleen Sinterklaas weet toch alles. Hoe kan hij dan in de war zijn?

Toen we in de zaal kwamen, probeerde mijn vader ons vooraan te zetten en zelf naar zijn vriendjes achterin te gaan. Maar dat zat hem niet glad. Zo moest hij bij ons blijven zitten; als een struik op de hei zat hij tussen de kleineren in. Toen moesten we weg van een dikke meneer in het bruin, ik kende hem wel. Hij lachte m'n vader uit en die keek vuil naar hem en mompelde wat. 't Was een reuze herrie, alle kinderen mochten kleppen met de stoelhaken en op de stoelen staan, maar wij natuurlijk niet. We moesten zeker stand ophouden.

Toen begon het, er kwam een meneer op het toneel, maar die ging gauw weer weg. Dan kwamen er films, heel gekke, heel mooie.

Toen kwam er een meneer met een pop en die pop kon echt praten. Dat was nu een buikspreker zei mijn vader, maar toch kon die pop echt praten.

Ik dacht, dat er weer films kwamen, maar er kwam een clown en die deed leuk. Ze gingen goochelen. Toen dacht ik, dat er weer film kwam, maar die clown ging eten en die meneer pakte alles weg als hij niet keek. Toen dacht ik, dat er weer film kwam. Maar toen gaf een meisje mij en m'n broertje een zuurtje, maar dat was met menthol er in en dus moest het er bij ons uit. M'n vader wou niet, maar mijn broertje en ik gingen huilen en toen moest het lekker toch wel. We spogen het in zijn zakdoek en ook kwamen er stukjes op zijn broek en toen zei hij wat, gelukkig zachtjes, want het mocht niet wat hij zei.

Toen moesten we een plas doen en mijn vader zei, dat we tot de pauze moesten wachten, maar dat ging niet en toen moest mijn vader toch wel. Beneden waren een hele hoop kinderen. Toen we terugkwamen, was er geen film, maar een meneer met een bril en die goochelde ook. Toen mocht er een jongen op het toneel komen en die kende ik; 't was mijn buurjongen. Hij zei, dat hij Leo heette en dat was waar.

Hij kreeg vermicellisoep, zei de meneer, maar toen moest hij ook betalen en hij had geen geld. Toen moest hij de soep teruggeven en op een stoel staan en de meneer trok gele serpentine uit zijn broek.

Dan kwam pauze en wilden ze ons chocolademelk geven. Maar die drinken we thuis alleen als het moet en onder protest. Dus hier zeker niet. Wel koekjes wilden we.

We gingen versjes zingen en er kwam een meneer, die ik ook kende, om piano te spelen. Hij ging wat spelen, maar wij zongen wat anders en toen moest hij wel ophouden en ons liedje spelen.

Toen kwam opeens een kleine zwarte piet binnenhollen en die ging op het toneel zoeken en hij ging weer weg. Dan kwam door de deur Sinterklaas met

nog een zwarte piet en die kwamen ook op het toneel en gingen tegen ons praten. Er was een zwarte piet weg, maar die was achter het toneel en hij had achter een meisje gelopen.

Toen ging Sinterklaas kinderen op het toneel roepen en hij keek in zijn boek, waar de vuile was van die kinderen in te lezen was. Sint moest de vaders en moeders helpen, want die konden er blijkbaar niet zelf voor zorgen, dat hun kinderen praatten als ze moesten zwijgen en hun zusjes niet mochten dragen of wél en opletten en dooreten. Maar ze kregen toch wat en er ging er geen een in de zak. Toen zei Sint, dat hij wegging en moesten we zingen „Zie ginds komt de Stoomboot”. Sint keek erg verheugd, toen wij die boot zagen komen, want ik geloof wel, dat hij er genoeg van had na drie weken op een hit zitten op de daken. Ik dacht, nu gaat hij weg en is het voor een jaar klaar met de cadeautjes. Maar die meneer van het begin zei, dat er beneden cadeautjes op de tafel lagen en toen gingen we natuurlijk naar beneden. Bij onze jassen lagen zakken op een kleine tafel en die pakte m'n broertje en ik. Ze lagen er toch voor. We moesten ze teruggeven van m'n vader, want ze waren van andere kinderen. Toen moesten we in een kamer naar binnen en daar zat Sint-Nicolaas al weer, hij was nog niet weg, zeker wat met die boot, reparaties die weer niet op tijd klaar waren.

De zwarte piet kende ons en hij kon ook goed Hollands praten. 't Was wel net of hij dat in Krimpen had geleerd. Van die dikke bruine meneer kregen we pakjes en zakken met snoep, maar een beest was kapot. Daar had hij beter op moeten passen. Toen was het helemaal donker buiten en te laat om nog naar de televisie bij Joke te gaan, wat wij altijd op zaterdag mogen en dat was jammer. Nou, dan een volgende week weer. En ook komen we volgend jaar weer, want het was een reuze feest. Maar dan moet het vroeger afgelopen zijn. Dan kunnen we nog naar de televisie.

GEPENSIONEERD

A. HOFLAND
Hoofdbaas
afd. scheepsbouw

Op 30 december namen wij op een drukbezochte receptie afscheid van hoofdbaas Hofland.

Op 12-jarige leeftijd begon hij als nageljongen en werd om de roetvijn en het hamerstelenvet gestuurd, en nu 65 jaar oud, verlaat hij als hoofdbaas ons bedrijf. Daartussen liggen ruim 52 jaar van allerlei werkzaamheden. Nagels en

bouten zoeken, nagels heten, ijzerwerkersmaat bij Thomas de Kreek, spantenbuiger bij Gerrit de Koning, afmaken van schepen bij de oude Kees van Gent, plater (of wel „huiters”) bij Jan Buitendijk. Intussen op de tekenschool gegaan en omstreeks 1912 was hij in staat om een zeeboot geheel zelfstandig af te schrijven en te mallen (dank zij baas Meuzelaar en baas Rijdsdijk, want dezen vindt hij zijn allerbeste leermeesters).

In 1924 werd Hofland reparatiebaas en bemerkte toen pas hoe vaak er 's nachts een baas nodig is. Het gebeurde zelfs dat hij tot driemaal toe op één nacht uit zijn bed werd gebeld om even te komen kijken. Nadat hij vele jaren hoofdbaas Van Dijk ter zijde heeft gestaan, werd hij in 1952 diens opvolger.

Nu gaat hij van een welverdiende rust genieten. Dat betekent, hulp in de huishouding, fietsen, knutselen en de kinderen bezoeken.

Wij wensen hem met zijn echtgenote nog vele jaren in gezondheid toe.

J. VLEGAARD
Ketelmaker

Op 28 september werd Jan Vlegard gepensioneerd, na 51 Boele-jaren. Hiervan heeft hij drie jaar in de smederij onder baas Noordzij gewerkt en daarna 48 jaar in de ketelmakerij, waar hij is begonnen bij baas Lou Smit en geëindigd onder baas 't Hart met daartussen nog een paar anderen.

Zoals we vaker horen van gepensioneerden, vindt ook Vlegard dat het vroeger heel wat moeilijker werken was dan tegenwoordig. Dagen soms van 6 uur 's morgens tot 8 uur 's avonds en de hele dag 1.3/8" nagels klinken met de voorhamer. Dik honderd op een dag vaak. En als de ketel op de boorstelling moest om de nagelgaten te boren, dan betekende dat, dat vaak met acht man aan vier takels een dag (!) lang gesjord moest worden. Nu druk je maar op de knop en het gaat omhoog.

Nu is Jan voorgoed naar huis om uit te rusten van 51 goed bestede jaren. Met een knutselkarweitje kan hij zich best amuseren. En afleiding genoeg. Met zes van de acht kinderen getrouwd en in de omgeving heeft hij aanloop genoeg.

Wij wensen hem nog vele jaren in gezondheid met zijn vrouw toe.

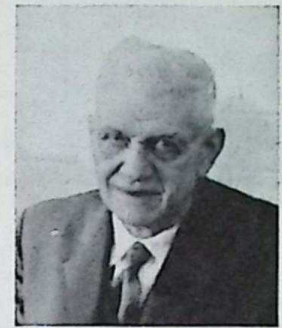
P. J. VAN DIJK
Hoofdbaas scheepsbouw

Op 30 december 1957 namen wij op een drukbezochte receptie afscheid van „hoofdbaas” Van Dijk. Dat „hoofdbaas” is eigenlijk niet helemaal juist, want sinds 1952 maakte Van Dijk alleen nog expertises en begrotingen van reparatiewerk.

Maar als je 28 jaar lang hoofdbaas bent geweest, dan raak je die titel niet gemakkelijk meer kwijt.

In Amsterdam ontving Van Dijk zijn opleiding bij de Nederlandsche Scheepsbouw Maatschappij en kwam via scheepswerven in Kampen en Nijmegen in 1924 als hoofdbaas bij Boele.

Dat betekende dat hij personeel aannam en ontsloeg, tarieven maakte, reparatiewerk begrootte en op de werf leiding moest geven. In die tijd kon dat allemaal. Maar met de groei van het bedrijf werd dit alles te veel voor één persoon. Zo kwam het dat in 1952 Van Dijk zich ging beperken tot het begrotingswerk en als hoofdbaas op de werf werd opgevolgd door zijn rechterhand Hofland. Nu, op 73-jarige leeftijd, vindt hij het welletjes en gaat op zijn flatje in Rotterdam-Zuid van een welverdiende rust genieten. Zijn zoon Piet (óók in het begrotingswerk) houdt hem wel op de hoogte van de gang van zaken, en trouwens met twee getrouwde kinderen op Bolnes, zullen wij hem gerust zelf nog wel eens ontmoeten. Wij wensen hem met zijn echtgenote nog veel gezonde en vitale jaren toe.

A. FLACH
Houten scheepmaker

Op 31 juli ging Dries Flach na 52 Boele-jaren met een welverdiend pensioen. In 1905 begon hij als loopjongen in de timmerloods op Slikkerveer, waar Arie van Drimmelen hem de beginselen van het houten scheepmakersvak leerde. Afgewisseld met karweitjes voor „meneer Maarten”, zoals boodschappen doen, boontjes afhalen of

„lopen met de hond”. Maar aan dat laatste had hij een gruwelijke hekel, want „dat beest dat jankte zo”. Zo groeide Dries op tot een prima vakman, die zelf op zijn beurt weer nieuwe leerjongens heeft opgeleid. En met succes, want baas Nugteren is ook nog een oud-leerling van hem. Hij heeft altijd met plezier gewerkt en had overal schik in (behalve in die hond), en dat is nog steeds zo.

Nu hij gepensioneerd is komt hij tijd te kort. De vrouw helpen, zorgen voor kippen en konijnen, repareren, verven en af en toe een wandeling.

Voor opvolging heeft hij wel gezorgd, want twee zoons werken nu bij Boele. Jan, alweer 20 jaar als houten scheepmaker en Wout 27 jaar als ijzerwerker. We hopen dat hij nog vele jaren met zijn vrouw in goede gezondheid van zijn pensioen zal kunnen profiteren.

J. DE JONG
Chef-tekenkamer
machinebouw

Op 30 december namen zeer velen afscheid van de heer J. de Jong, die na 48 dienstjaren als Chef-tekenkamer machinebouw ons bedrijf verliet. Op 12-jarige leeftijd begon hij als draaiersmaatje in de lierenfabriek onder baas Kerger. Maar niet lang, want hij voelde meer voor het timmervak. In de timmerwinkel kwam hij onder

ouderlijk toezicht, want vader De Jong was de timmerbaas.

In 1910 werd hij modelmaker en dat werd zijn eerste contact met machinebouwtekeningen. Dit beviel zo goed dat hij twee jaar later op de tekenkamer bij de heer Van Santen en ir. Kapelle ging werken. In 1916 verliet hij ons bedrijf om ook eens elders zijn licht op te steken, maar heimwee naar Boele deed hem in 1920 weer terugkeren. Sindsdien ging het gestadig hogerop en wist de heer De Jong door hard werken en studeren op te klimmen tot chef van de machinebouwtekenkamer, welke functie hij tot zijn pensionering bekleedde.

Voorlopig doet de heer De Jong niet veel anders meer dan uitrusten van een drukke werkkring en het verrichten van lichte huishoudelijke bezigheden. Wij wensen hem met zijn echtgenote nog veel jaren toe in de best mogelijke gezondheid.

G. LEGERSTEE
Scheepsbeschieter

Toen Goris Legerstee in 1907 (na twee jaar magazijndienst bij Koedood) in de timmerwinkel kwam, werkte men daar met achttien mensen met baas De Jong aan het hoofd. Verder was er nog één cirkelzaag en één lintzaag, en de rest was handwerk en nog eens handwerk. Een werkweek van 63 uur tegen 3 ct. per uur was normaal en bij veel werk, zoals destijds aan de amazoneboten, werd er vaak 73 uur per week gewerkt. Tel daarbij nog eens drie avonden per week naar de avondschool op Ridderkerk (niet per brommer maar met de benenwagen), dan is het duidelijk dat er van Goris' vrije tijd niet veel overbleef.

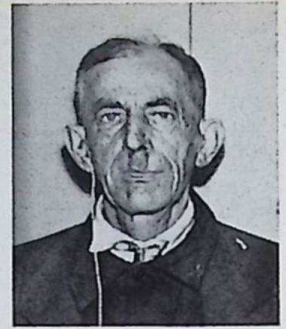

Evenmin als van zijn loon, want elk stukje gereedschap moest hij helemaal zelf betalen. Hij herinnert zich nog goed de komst van de eerste vlak- en vandiktebank. Dat gaf een hele opschudding, want met die machines zouden ze allemaal op straat komen te staan. Vandaag de dag werken er bijna 100 man en het aantal machines is tot ca. 25 uitgebreid. De normale werktijd is 48 uur en allerlei sociale voorzieningen zijn getroffen, pensioenregeling, enz. enz. Wat een verschil met vroeger en dat „ondanks” (of misschien „dank zij”) die machines.

Nu het gemakkelijk is geworden, heeft Goris ons verlaten. Maar we zien hem nog dikwijls, want na 52 dienstjaren valt het niet mee om je werkkring los te laten, vooral als je je lichamelijk nog goed voelt.

We wensen hem en zijn echtgenote nog vele jaren toe in goede gezondheid.

A. GERRITSEN
Onderhoudsijzerwerker

Op 29 juli verliet Gerritsen ons bedrijf. Gepensioneerd na 32 dienstjaren. Afkomstig van Tiel, viel het hem niet mee, om in deze omgeving te wennen, maar achteraf heeft hij toch geen spijt dat hij doorgezet heeft.

Begonnen onder baas De Jong op de spantenvloer als ijzerwerker-afschrijver, leerde hij tevens het span-

tenbuigen en platendrukken. Maar ook in het reparatiewerk raakte hij thuis.

Na een ziekte mocht hij niet meer op schepen en stelling werken, en zo kwam hij terecht in de onderhoudsdienst, waar hij heel wat klemmen, takels, kelderwinden, enz. heeft gerepareerd.

Nu brengt hij zijn tijd door met wandelen, tuinieren, een spelletje klaverjassen en helpen in de huishouding. Met vijf kinderen nog thuis en vier getrouwd in de buurt, behoeft hij zich in de Julianastraat niet te vervelen.

We wensen hem en zijn echtgenote nog vele jaren in goede gezondheid toe.

In het vorige Boele-Nieuws, namen wij afscheid van B. Groeneveld, magazijnbediende, die op 5 oktober 1957 onze dienst had verlaten. Groeneveld heeft echter niet lang van zijn verdiende rust mogen genieten. 16 december 1957 overleed hij en 18 december d.a.v. werd hij te IJsselmonde ten grave gedragen. Na een werkzaam leven heeft hij thans de eeuwige rust. Ons medeleven gaat uit naar zijn echtgenote.

Bij ons blijft de herinnering aan een goed collega.

H.H. bridgers

Eind februari, begin maart, wordt in de kantine aan de Beneden Rijnweg een bridgedrive georganiseerd. Deze drive is toegankelijk voor alle leden van ons bedrijf, zowel met als zonder partner. Dit is een aardige gelegenheid voor de ongetwijfeld vele thuisbridgers onder u, om eens in wedstrijdverband te spelen.

Nadere bijzonderheden worden binnenkort op de publikatieborden bekendgemaakt.

J. DE WAAL, tekenkamer, Scheepsbouw

Het komt voor dat personeelsleden een of ander voorwerp bewerken of vervaardigen dat dan thuis gebruikt moet worden. Als zij er mee klaar zijn, begeven zij zich naar hun baas of hoofdbaas en verzoeken een passeerbon voor de controle bij de portier.

Dit is niet de juiste weg.

Wil men, bij wijze van uitzondering, oud materiaal verkrijgen of voor eigen doeleinden na werktijd van een machine op het bedrijf gebruik maken, dan dient men hiertoe vooraf toestemming te vragen bij de hoofdbaas.

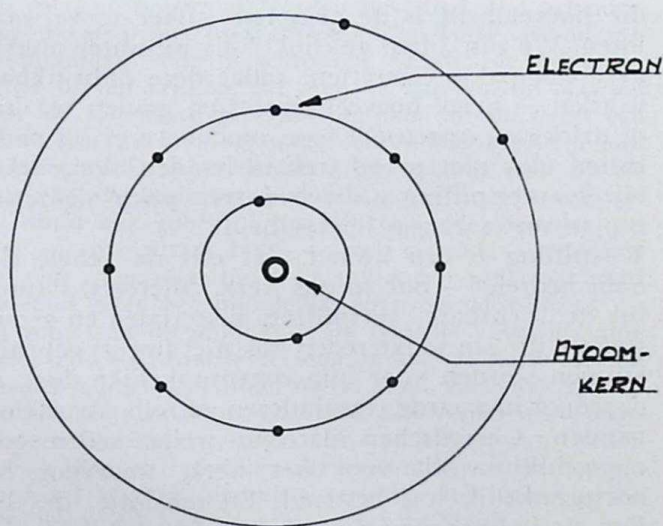
Blijft zo'n verzoek binnen redelijke grenzen dan kan dit, ter beoordeling van de hoofdbaas, worden toegestaan. Toestemming achteraf zal echter niet worden gegeven.

HET ATOOM

Ieder kind weet het tegenwoordig en men hoeft er niet veel meer over te zeggen: de dingen, de wereld, het heelal, wij mensen, ja alles is opgebouwd uit atomen. En alle veranderingen in de natuur zijn te danken aan deze oneindig kleine deeltjes, hun liefde en haat onderling. Tot voor kort was men van mening, dat atomen harde ondoordringbare en onverwoestbare massadeeltjes waren. Maar de woorden atoombom en kernsplitsing, welke we dagelijks in de kranten lezen, leren ons, dat ze nu deze theorie achterhaald hebben. En er wordt nu ook gesproken over atoomkern, wat erop wijst, dat het harde onverwoestbare massadeeltje verder is verkend en ze er een kern in ontdekt hebben. De huidige voorstelling van een atoom is als een zonnestelsel. Dus zoals wij dat kennen, de zon met daaromheen cirkelend de planeten (Venus, Mercurius, Aarde, enz.). Alleen moeten wij nu andere namen invullen, nl. zon = atoomkern en de planeten heten in ons geval elektronen. Het atoom is dus een zonnestelsel met een kern als centrale ster en een reeks elektronen, die als planeten om deze kern heen cirkelen, alleen met dat verschil, dat de aarde — onze planeet — 365 dagen nodig heeft om één keer om de zon te draaien, maar een elektron dit 10^{15} maal per seconde doet (lees voor 10^{15} een 1 met 15 nullen, dus $1.000.000 \times 1.000.000 \times 1.000$). Het is volkomen nutteloos te trachten zich dit in te denken, men kan evengoed proberen een scheepsplaat met de nagels van een schip af te krabben.

De baan van een elektron is onvoorstelbaar klein en z'n snelheid bedraagt dan ook duizenden kilometers per seconde en men gaat zich afvragen: een lichaampje, dat 10^{15} maal per seconde zijn baan doorloopt, is dat eigenlijk nog iets? Waar bevindt het zich? Welke richting draait het uit? Kunnen we niet beter spreken van een vibrerende wazige ring rondom de kern?

SCHEMA ATOOM OPBOUW

Onze beeldspraak bezit niet genoeg woorden om een begrip te schilderen van de processen in een atoom. Alle atoomvoorstellingen, die de mens ontwerpt, schieten te kort en hebben slechts waarde als vergeelijking, alleen de formules houden stand, omdat ze los staan van al het menselijke werken met neutrale symbolen. Ook te trachten te begrijpen, welke afmetingen een atoom heeft, is onbegonnen werk. Wanneer wij 's morgens onze thee omroeren en we scheppen een lepeltje thee uit ons kopje, dan vangen we 5×10^{19} atomen (lees voor 5×10^{19} een 5 met 19 nullen). Maar dit is nog niet het enige wonder in het

Uitreiking vererende getuigschriften

Zij die in aanmerking wensen te komen voor een vererend getuigschrift van de Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel en voor 1 mei 1958 — 25, 30, 40 of 50 dienstjaren hebben, kunnen zich tot 1 maart 1958 opgeven bij de afd. Personeelszaken.

Loonadministratie en personeelszaken

Zoals de meesten van ons al wel gemerkt hebben, is op 2 januari de afdeling Loonadministratie en Personeelszaken in haar nieuwe behuizing getrokken. Men hoeft dus nu niet meer halsbrekende toeren te verrichten of binnendoor te gaan om de loketten te bereiken. Een ieder die zich dus op deze afdeling wil vervoegen, dient de deur te nemen gelegen tussen achterzijde kantoorgebouw en machinefabriek en hij vindt de plaats waar hij wordt geholpen. In dit verband mag er nog eens op worden gewezen, dat men hier niet om 9.30 uur kan worden geholpen. **Deze schafttijd, welke wordt doorbetaald, is uitsluitend bestemd om een boterham bij het werk te eten en niet om elders zaken af te handelen.** Na twaalf uur en na kwart over vijf kan men terecht. 's Zaterdags natuurlijk na kwart over twaalf.

Stap er niet op.....

Hoewel wij gaarne de werfauto's in Uw aandacht aanbevelen en U verzoeken zoveel mogelijk van deze nuttige voertuigen gebruik te maken, is er toch één geval waarin wij moeten zeggen: „Stap er niet op”. Namelijk in het geval, dat de werfauto de witte vlag met een rood kruis draagt. Er is weinig fantasie voor nodig om te begrijpen, dat zo'n auto dan rijdt om een van Uw collega's te helpen die door een ongeval getroffen is. En bij een ongeval is snelle hulp van het grootste belang en onnodige nieuwsgierigheid heel ongewenst. Bedenkt dit als U de „rodekruis auto” ziet rijden. „Stap er niet op” en bedwing Uw nieuwsgierigheid. Het kan om een mensenleven gaan. Dit keer is het een collega, een volgende keer bent U het misschien zelf.

„STAP ER NIET OP”!

atoom, elk van deze 50 triljoen is even leeg en heeft in verhouding even onvoorstelbaar grote ruimten tussen zijn onderdelen als het zonnestelsel tussen zijn planeten. Om dit enigszins begrijpbaar te maken, gaan we naar het Feijenoordstadion en daar gaan we één atoom 10^{24} maal vergroten, dan is onze atoomkern zo groot als een knikker geworden en de elektronen, welke ongeveer duizend maal kleiner zijn dan de atoomkern, zo groot als speldeknoppen. Deze speldeknoppen lopen dan rond op de wielersbaan, de tribunes en zelfs buiten het stadion, want met het vergroten zijn de onderlinge afstanden om de zelfde waarde vergroot. De afzonderlijke stelsels zijn nu, daarover verwondert men zich nu helemaal niet meer, door nog honderd maal grotere afstanden van elkaar verwijderd, een heleboel stadions naast elkaar dus, die zich sidderend heen en weer bewegen. Dit noemen wij hun temperatuur, in elkaar gaan zij niet, want als ze te dicht bij elkaar komen, stoten zij elkaar af. Zo vormen zij een vibrerende massa, heftiger naarmate de materie warmer wordt en rustiger als zij koeler wordt. En dit is de wereld, waarin wij leven, opgebouwd uit atomen, geordend in groepen, waarin wij ze zien als ijzer, hout, plastic, ach noem maar op.

c. o.

In dienst getreden:

- 22 nov. 1957 H. Lodder, lasser/brander;
- 25 nov. G. Brongers, transporteur;
- 2 dec. P. K. Bakker, h. elektricien; mej. T. v. d. Stelt, kantoorbediende;
- 4 dec. I. de Haan, werfautochauffeur;
- 9 dec. A. van Driel, D. Buitendijk, pijpenmonteur; A. Ouwens, h. elektricien;
- 2 jan. 1958 mej. A. J. C. de Ruiten, kantoorbediende;
- 6 jan. T. A. v. d. Woerdt, h. mach. bankwerker;
- 8 jan. W. M. Musters, h. ketelmaker;
- 9 jan. M. Knöps, aanhouder;
- 13 jan. Chr. Kooy, koker/hakker;
- 16 jan. mej. M. Commijs, telefoniste.

De dienst hebben verlaten:

- 16 nov. 1957 H. J. Verbeek, elek. lasser;
- 23 nov. M. J. Schaap, h. mach. bankwerker;
- 30 nov. A. J. P. Peduzzi, elektricien;
- 4 dec. M. Gringhuis, h. ijzerwerker;
- 6 dec. J. de Vos, mach. bankwerker;
- 7 dec. J. Tuk, mach. bankwerker; J. J. Merrelaar, ijzerwerker; G. Leendertse, pijpenmonteur;
- 16 dec. R. Visser, h. ijzerwerker;
- 21 dec. G. G. L. Hanns, h. pijpenmonteur; J. Bekkema, h. boorder;
- 26 dec. W. van Meeningen, spuit machinefabriek;
- 28 dec. K. P. Smits, h. mach. bankwerker (volontair);
- 31 dec. D. Terpstra, kantoorbediende; P. C. Huizer, mach. bankwerker; J. van Kwawegen, scheepsbeschieter; D. van Dalen, magazijnbediende; L. de Snoo voorman transporteur; C. Pivetta mach. bankwerker;
- 3 jan. 1958 J. L. de Waard, elek. lasser;
- 15 jan. J. J. Vos, tekenaar afd. machinebouw;
- 18 jan. G. Frerichs, machinebankwerker.

Naar militaire dienst:

- 2 dec. 1957 M. T. Lagendijk II, ijzerwerker; T van Galen, onderhoudsbankwerker;
- 18 jan. 1958 C. v. d. Poel, scheepsbeschieter.

Terug uit militaire dienst:

- 2 dec. 1957 T. v. d. Berg; C. Kleinjan, machine bankwerker;
- 16 dec. R. W. v. d. Geld, mach. bankwerker.

Promoties:

- De heer P. D. Klapwijk is per 2 januari 1958 aangesteld als chef-tekenkamer machinebouw.
- De heer H. Vlasblom is per 2 januari aangesteld als hoofdbas afd. Scheepsbouw.
- Aangesteld per 6 jan. 1958 als voorman bij de transporteurs de heer J. Muntz.

N.V.L.-examen

Voor het in december gehouden N.V.L.-examen slaagden: voor B II constructie M. Jagt, H. Ouburg, G. v. Seters, J. Slappendel, E. v. d. Sluis; aan hen onze hartelijke gelukwensen.

In het huwelijk getreden:

- 26 nov. 1957 B. Westerbeek (onderhoudsbankwerker) met mej. A. J. G. Ruiken.
- 13 jan. 1958 L. J. Kurvink (mach. bankwerker) met mej. A. I. T. Klink.

Geboren:

- 18 nov. 1957 Hendrik, zoon van E. J. Fokkens (hellingschipper);
- 1 dec. Geertje, dochter van H. v. d. Oosten (mach. bankwerker);
- 7 dec. Henderika, dochter van Th. Henssen (hellingschipper);
- 10 dec. Franciscus, zoon van J. F. Bijkerk (pijpenmonteur);
- 20 dec. Arie, zoon van G. L. Sala (aanhouder);
- 22 dec. Johannes, zoon van H. J. Langes (hakker);
- 28 dec. Eleonora, dochter van C. Gravendeel (kantoorbediende); Adrianus, zoon van A. M. Jongenotter (mach. bankwerker);
- 31 dec. Elizabeth, dochter van A. van Wijk (ijzerwerker);
- 4 jan. 1958, Johanna Anna Maria dochter van de heer G. J. Boele;
- 11 jan. Fennigje, dochter van H. Raven (mach. bankwerker);
- 12 jan. Huibert, zoon van C. G. van Meeuwen (pijpenmonteur);
- 16 jan. Jannetje, dochter van J. J. Zoeteman (mach. bankwerker).

Er zal wel geen verstandig mens ter wereld gevonden worden die met opzet en met voorbedachte rade waardevolle zaken weggooit of laat bederven — of die zaken nu van hem zijn of van een ander. Haast instinctief verzetten we ons tegen een dergelijke handeling — en het dagelijkse spraakgebruik heeft er een sterke term voor: „Dat is zonde!” Het wijst er op, dat het verloren gaan of het bederven van een mooi of nuttig ding gevoeld wordt als iets, dat tegen de goede en gewone gang van zaken indruist, haast als iets onzedelijks. Verwonderlijk is dat niet: we gebruiken een goed deel van ons leven om nuttige of mooie zaken te maken, om iets te produceren; en wanneer dat produkt van onze handen verloren gaat, voelen wij dat als een gebeurtenis, die in een beschaafde samenleving eigenlijk niet thuis hoort.

Nu is het merkwaardig, dat wij die verontwaardiging bij het zien van verspilling zoveel beter kunnen opbrengen dan wanneer dat verspillen en bederven gebeurt zonder dat wij het zo duidelijk waarnemen. We zeggen „Dat is zonde!” wanneer de huisvrouw wat suiker morst — maar we merken het niet, wanneer we in de ontelbare kopjes thee en koffie, die we in de loop van ons leven drinken, telkens iets meer suiker doen dan strikt nodig is om thee en koffie smakelijk te doen zijn. In vergelijking met die hoeveelheid is de gemorste suiker te verwaarlozen. We zijn „diep geschokt” als we water morsen over een pakje sigaretten, zodat deze onbruikbaar worden — maar hoeveel sigaretten gooien we half of driekwart opgerookt weg, omdat we er bij nader inzien toch niet zoveel trek in hadden? Vergeleken bij deze verspilling is dat bedorven pakje sigaretten een te verwaarlozen hoeveelheid!

Verspilling is een kwaad, dat ons de gehele dag door bedreigt — ook in ons werk. Allereerst natuurlijk de „zichtbare” verspilling: materialen en grondstoffen, die om welke reden ook niet (meer) gebruikt kunnen worden voor hun oorspronkelijke doel, en daardoor in waarde verminderen, of zelfs waardeloos worden. Gereedschap dat om welke reden ook ongeschikt wordt voor het werk, waarvoor het oorspronkelijk was bestemd. En tenslotte, de tijd. Een periode waarin wij, alweer door welke reden ook, niet kunnen werken, is evenzeer een verspilling van een kostelijk goed als het bederven van gereedschap of materiaal.

Met opzet schreven wij telkens „door welke reden ook materiaal, gereedschap of tijd verloren gaat”. Want het maakt tenslotte weinig uit hoe het kwaad verspilling zich laat merken: door onze eigen onhandigheid, door fouten van anderen, door „weerbarmstig” materiaal of gereedschap, of „door de omstandigheden, waaraan niemand iets kan doen” — verspilling blijft altijd „zonde” en het blijft onze taak er tegen te strijden.

Ook wanneer wij daar zo op het eerste gezicht maar weinig aan kunnen doen. Wij willen het hier nu niet hebben over de verspilling, die optreedt door duidelijk onoordeelkundig handelen: materiaal, dat bedorven wordt door gebrek aan aandacht voor het werk, gereedschap dat stukgaat omdat het gebruikt wordt voor handelingen, waarvoor het niet is gemaakt, machines, die vastlopen door verwaarlozing, verlummelde tijd. Het kwaad is daarbij duidelijk, en de remedie ligt voor de hand.

Maar hoe zit het dan in die gevallen, die wij niet in de hand schijnen te hebben? Het werk, dat stilstaat omdat een onderdeel van een machine gebroken is, en waardoor misschien zelfs wel voor velen werktijd verloren gaat; materiaal, dat verloren gaat omdat de bewerking, die het op een bepaald punt moet ondergaan, te zwaar schijnt en waar geen kruid tegen gewassen schijnt; gereedschap, dat „plotseling” defect raakt — noem maar op. Hebben wij daar ook de remedie bij de hand?

Soms niet. Het kan inderdaad gebeuren, dat machinebreuk optreedt door bijvoorbeeld metaalmoetheid, en dat kan men vaak niet zien aankomen; buiten het bedrijf kan een volkomen onverwachte gebeurtenis plaatsvinden, waardoor de circulaire, die juist in honderden exemplaren op het kantoor was vermenigvuldigd, wadeloos wordt en veel kostbaar papier wordt verspild; materiaal kan door een bepaalde bewerking inderdaad verzwakken, maar het kan in een bepaald geval mogelijk zijn, dat geen betere grondstof is te krijgen, en dat de behandeling niet verbeterd kan worden. In die gevallen heeft men de remedie tegen verspilling niet in de hand. Maar die gevallen zijn minder talrijk dan men denkt.

Op een onderneming in Nederland moest bij de afwerking van een bepaald product een strip dun metaal op een gebogen oppervlak worden bevestigd. Dat gebeurde door die strip met twee schroefjes, op korte afstand van de uiteinden, vast te schroeven. Omdat de uiteinden echter bleven krullen, gaf men de strip op de plaatsen waar de schroefjes geplaatst werden, uit de hand een kleine scherpe buiging, waardoor de uiteinden op hun plaats bleven. Maar doordat die buiging juist op de plaats kwam, waar het materiaal door het schroefgaatje het dunst was, gebeurde het vrij regelmatig, dat de strip juist op die plaats brak — veel uitschot, verspilling. Dat ging zo geruime tijd door, totdat een onderzoek werd ingesteld naar het onredelijk hoge aantal uitschot op dat punt van de produktie. De remedie kwam na enig nadenken: men bracht de buiging aan op korte afstand van het schroefgat, en niet uit de hand, maar met behulp van een mal, zodat het materiaal niet verder werd doorgebogen dan strikt noodzakelijk was. Het ei van Columbus — ja zeker, en bijzonder eenvoudig; maar hoeveel materiaal was er inmiddels verspild door mensen, die toch zeker wel hart voor hun werk hadden?

De kern van dit, waar gebeurde, verhaal zit in de drie woorden *na enig nadenken*. Het wapen, waarmee wij ook de onzichtbare verspilling te lijf kunnen gaan, heet gezond verstand — en enig vooruitzien. Niet de dingen maar aanvaarden „omdat er toch niets aan te veranderen is” maar altijd wakker blijven en niet te spoedig de strijd tegen het dode materiaal opgeven.

Nadenken en vooruitzien. Stagnaties in het produktieproces zullen ondanks alle voorzorgen wel blijven optreden. Die perioden van gedwongen lediggang behoeven niet te betekenen, dat die tijd geheel verloren is. Die tijd kan worden gebruikt, om na te gaan of het gereedschap nog wel in orde is, of er niet iets binnenkort voor vernieuwing in aanmerking komt, of stagnatie in

de toekomst niet kan worden voorkomen. Ga eens na, of het werk dat u te doen heeft, niet door verbetering van werkmethode of gereedschap met minder inspanning (en daardoor meestal beter!) kan worden gedaan: verspilling van energie is evenzeer „zonde” als verspilling van materiaal.

De strijd tegen de onzichtbare verspilling gaat steeds door — omdat alleen in een volmaakte wereld, waarin niemand fouten maakt, en waarin alle menselijke zwakheden zijn verdwenen, in het geheel geen verspilling meer zal voorkomen. Maar van die volmaakte wereld zijn wij nog heel ver verwijderd, en daarom blijft er voor ieder van ons, op welke plaats van de maatschappelijke ladder wij ons ook bevinden, een belangrijke taak weggelegd op dit terrein.

Het is zeker geen bovenmenselijke taak — in tegendeel: zij vraagt slechts van ons dat wij geestelijk klaar wakker blijven, dat wij zorgen dat ons werk geen sleur wordt, dat wij ons werk met verstand en plezier doen. In het belang van de onderneming, waarvoor wij werken en in ons welbegrepen eigenbelang.

CONTACTAVONDEN PERSONEELSVERENIGING

Eigenlijk had uw verslaggever op de eerste, de Bolnesse avond moeten komen. Maar omdat hij graag de lieden uit de buitengewesten eens in hun zondagse pak wilde zien, mocht hij per gratie op de tweede avond komen.

Nou, jullie waren er weer knap vroeg. Toen ik om half acht kwam was verder iedereen er al.

't Was een mooi schouwspel, dezelfde gezichten van overdag maar nu zo geheel anders.

Voorzitter Weeteling opende de avond en als eerste kwam conferencier Frans Vrolijk door het rode gordijn. Een accordeon-dame, acrobaten, een zang-duo, twee mensen met vier stemmen (de vrouwelijke helft van het duo had er drie) en een muzikale clown met vele rare toeren passeerden de revue.

Vergeten wij niet de pianist Koos Vermeulen, die knap alles aan elkaar speelde.

Voor de pauze intrad reikte namens onze directie de heer Joh. Boele met woorden van dank en waardering de gebruikelijke horloges uit aan 3 jubilarissen en wel aan de heren A. Rijsdijk voor 40-jarig dienstverband, A. Rolloos en J. de Ruyter met 25 dienstjaren.

De heer Rolloos dankte namens hen en hij wenste zichzelf toe, nog vele jaren met de haak langs de waterkant bezig te mogen zijn.

Op de eerste avond waren jubilaris de heren H. v. d. Bolsem en P. Kooyman, 40-jarig dienstverband; P. van Brugge, J. Flach en P. Ouwens met 25 dienstjaren. Hier dankte P. Kooyman.

De pauze gaf koffie, koek, versnaperingen en aangenaam discours, op de achtergrond gesteund door een aantal muziekmakende heren.

Het eerste nummer, toen weer begonnen werd, was komische acrobatiek — en evenals voor de pauze bekeken we dit maar zorgelijk. Steeds weer ging de heer van het tweetal boven op zijn dame staan en je dacht, joh, hou op, wat heb je daar nou an, je breekt 'r — direct moet v. d. Linden de stukken weer aan mekaar zien te krijgen.

Daarna kwam opnieuw Fransky, de clown, en met veel vallen en opstaan wist deze ook aan 't eind van zijn nummer te komen.

Toen kwam de harmonika-virtuoze het optreden besluiten met een potpourri van diverse mee te zingen liederen.

Speciaal getroffen werd ik door het lied, kun jij een beetje, beetje van me houuuuën?

Nou in dat zacht rose licht waar ze toen net in stond zou het met enige moeite wel gegaan zijn. Maar u weet hoe die lui zijn, voordat je alles behoorlijk hebt overwogen en je je dan naar voren wilt spoeden, beginnen ze aan wat anders.

En dat was „Bij ons in de Jordaan”. Toen had je de Rekarkers, Rezoorders, 't Ambachters en zelfs de lui uit Rotterdam, die zich wel helemaal vergaten, moeten horen zingen. 't Deed mij echt goed.

Nadat voorzitter Weeteling de avond sloot met woorden van lof voor het gebodene en een doos snoep met een lief strikje er op voor de vrouwelijke artiesten overhandigde, nodigde hij ons ten dans.

Aangezien ik mij mijn plicht tegenover u bewust ben, ben ik daarenboven buiten voor u gaan vaststellen dat Fransky inderdaad, als vermeld in het programma, een Belg was, te constateren aan het nummerbord van zijn auto.

U ziet, tot het laatste toe heb ik aan u gedacht.

De personeelsvereniging

De damvereniging „Ons Genoegen” heeft zich ook onder onze personeelsvereniging gevoegd en heeft haar naam veranderd in Boele's Damvereniging „Ons Genoegen”.

's Maandagsavonds van 19.30—23.00 uur wordt er gedamd in zaal I van het kantinegebouw.

Nieuwe leden uit ons personeel zijn van harte welkom, zowel dammers als schuivers. (Deze laatsten worden tot dammers gevormd!).

Toneelvereniging

Wij kunnen in onze toneelvereniging nog enkele dames (echtgenoten, dochters, verloofden van personeelsleden) plaatsen.

Geef een briefje met uw opgave onder vermelding van naam en adres af bij de portier of de afdeling Personeelszaken en wij zullen u juichend welkom heten.

Stel ons niet teleur.

HET BESTUUR

Verslag Ideeën-Commissie vergadering van 16 januari 1958

De ideeën No. 259 - 265 - 267 - 268 en 271 zijn reeds genoemd in de vergadering van 23 september 1957 en nader bekeken.

Idee No. 259. Dit idee is nader bekeken. Het blijkt, dat de voorgestelde werkwijze in bepaalde gevallen voordelen geeft. De beloning wordt aangevuld met f 22,50.

Idee No. 265. Dit idee is in de vorige vergadering niet juist beoordeeld. Nader is gebleken, dat bedoelde werkwijze voor het eerst is toegepast op advies van inzender. Inzender wordt een beloning toegekend van f 15,—.

Idee No. 267. Na onderzoek is gebleken, dat dit idee niet kan worden toegepast, zodat geen beloning wordt toegekend.

Idee No. 268. Op de vorige vergadering is een tekening ingediend, welke nadere toelichting vereiste. Het blijkt te zijn een verstelbare lijmtafel. Deze werkwijze is geen bepaald idee maar behoort bij het vakmanschap. Hiervoor kan geen beloning worden toegekend.

Idee No. 271. De voorgestelde werkwijze is praktisch niet uitvoerbaar. Het is beter te zorgen voor voldoende rekken en geen stapels te maken. Toch getuigt dit idee van het zich verdiepen in betere werkwijze. Een aanmoedigingspremie van f 5,— wordt toegekend.

Idee No. 272. Voorstel om de gasleiding van centraal magazijn naar scheepsbouwloods in de grond te leggen. Dit is geen idee en deze verandering is reeds enige maanden geleden met diverse personen besproken. Een beloning kan niet worden toegekend.

Idee No. 273. De inzender van idee No. 24759 gelieve zich te melden bij onze bedrijfsleider de heer Van der Graaff.

Idee No. 274. Voorgesteld wordt de administratie van de uitgifte van ketelpakken te vereenvoudigen. Inderdaad is de voorgestelde administratie eenvoudiger, maar de inzender verwaarloost de grote nadelen, welke dit systeem met zich medebrengt. Hiervoor kan geen beloning worden toegekend.

Idee No. 275. Inzender heeft een tekening gemaakt van een krukpenshilapparaat, waarin nieuwe ideeën zijn verwerkt. De bedrijfsleider de heer A. van der Wilt zal in een mondeling onderhoud met inzender uiteenzetten, welke moeilijkheden nog niet opgelost zijn. Al is waarschijnlijk dit idee niet direct toe te pas-

sen, meent de commissie aan inzender een beloning van f 50,— te moeten toekennen voor het uitwerken en keurig op tekening zetten van dit idee.

Idee No. 276. Voorgesteld wordt om een bak aan te brengen om de tandwielen van de zwenkmotor van de torenkranen en deze bak met olie te vullen, waardoor de tandwielen in een oliebad lopen. Dit is geen nieuw idee en toepassing heeft geen zin. Een beloning wordt niet toegekend.

Idee No. 277. Inzender stelt voor de colibrisnijbrander te voorzien van een smering op het loopasje door een gaatje in het lager te boren met een pijpje naar buiten. Het is gebleken, dat hierdoor minder slijtage en dientengevolge ook minder reparatie voorkomt. Een beloning van f 20,— wordt toegekend.

Idee No. 278. Voorgesteld wordt om de voedingskabel van torenkraan 3 over te brengen op torenkraan 5, daar torenkraan 3 een korte baan en lange kabel heeft en de kabel van torenkraan 5 te kort is. Het is inzender waarschijnlijk niet bekend, dat in verband met veranderingen in de toekomst de kabel van kraan 3 lang gehouden is. Daar inzender blijkt geeft van kostenbesef wordt hem een aanmoedigingspremie van f 2,50 toegekend.

Idee No. 279. Inzender stelt voor de smering van de hellingwagens van helling 1 te veranderen. Dit is geen idee en geeft slechts een gedeeltelijke verbetering; de smering blijft slecht. Hiervoor wordt geen beloning toegekend.

Idee No. 280. Voorgesteld wordt speciaal voor de spiebanen in de assen van de lieren van helling III een mal en contramal te maken voor het aftekenen van de dubbele spiebanen. Dit is reeds meermalen toegepast en kan dus geen idee worden genoemd. Een aanmoedigingspremie van f 5,— wordt toegekend.

Idee No. 281. Inzender heeft een versnellingsapparaat gemaakt voor de Clarconfrezen, waaraan tijdsparing ontstaat en minder breuk. Dit apparaat is beproefd en voldoet goed. De inzender krijgt een beloning van f 40,—.

Idee No. 282. Met toestemming heeft de inzender naar eigen idee een meetinstrument gemaakt voor het inwendig opmeten van voeringen van schroefassen. Het is zeer vernuftig uitgedacht, maar niet voor een ieder praktisch bruikbaar, omdat het gevoels-element niet geheel is uitgeschakeld. Een beloning van f 50,— wordt toegekend.